



Številka: 100-60/2016/3

Datum: 12. 2. 2016

Zadeva: Odmera letnega dopusta STD – 36. člen ZDDO

Zveza:

Na Ministrstvo za javno upravo ste z dopisom z dne 8. 1. 2016 naslovili vprašanja vezana na odmero letnega dopusta strokovno-tehničnim delavcem, in sicer:

"RS/I, št. 2/91, Uradni list RS, št. 4/93, 18/94, 41/94, 70/97, 87/97, 38/99 in 56/02; v nadaljnjem besedilu: ZDDO) v 36. členu med drugim določa, da za zahtevnost dela pripada višjim upravnim delavcem pet dni letnega dopusta, delavcem na drugih delovnih mestih, za katera se zahteva visoka izobrazba, pa štiri dni letnega dopusta.

Ugotovili smo, da po ministrstvih obstaja različna praksa v zvezi z določitvijo števila dni letnega dopusta iz naslova zahtevnosti dela po 36. členu ZDDO za javne uslužbenke, ki zasedajo strokovno –tehnična delovna mesta v VII. tarifnem razredu z osnovnim plačnim razredom vsaj 33 (bivši količnik 4,40).

Strogo jezikovna razlaga 36. člena ZDDO nesporno pomeni za npr. javnega uslužbenca na delovnem mestu finančnik VII/2-II iz naslova zahtevnosti dela štiri dni letnega dopusta."

Ministrstvo za javno upravo vam je sicer že posredovalo ustni odgovor, v nadaljevanju pa vam posredujemo mnenje še v pisni obliki:

Teorija pravne argumentacije¹ navaja, da so klasični razlagalni (interpretacijski) argumenti zlasti jezikovna, logična, sistematična, zgodovinska in namenska metoda (sredstvo) razlage. V pravni teoriji sicer prevladuje stališče, da jezikovna metoda razlage predstavlja izhodišče in osnovni okvir vsebinske interpretacije zakona, katerega pa se mora preveriti in dopolniti z drugimi metodami razlage. Pri tem se posebno težo daje zlasti namenski (teleološki) metodi, ki razkriva (družbeni) namen predpisa in prek njega ugotavlja njegov neposredni pravni smisel, ki ga ima v celoti pravnega reda in dane družbene ureditve. V konkretnem primeru pa ima posebno težo tudi zgodovinska razlaga, kjer se upoštevajo okoliščine, ki so veljale v času sprejema posamezne norme, saj je 36. člen Zakona o delavcih v državnih organih (ZDDO; Uradni list RS, št. 15/90, 2/91-I, 5/91, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 70/97, 87/97 – ZPSDP, 38/99 in

¹ Povzeto po M. Pavčnik: Argumentacija v pravu, Cankarjeva založba, Ljubljana, 2004, str. 21 – 91.

56/02 – ZJU) le ena od določb v zakonu, ki je urejal pravice in položaj delavcev v državnih organih.

V tej luči gre ugotoviti, da je določba 36. člena opredelila zahtevnost dela kot enega od kriterijev za določitev letnega dopusta (namen določbe), pri čemer je upoštevala (takratno) veljavno ureditev uslužbenskega sistema. Višje upravne delavce, upravne delavce in strokovno-tehnične delavce je določal ZDDO v členih 15, 16 in 18, Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 18/94, 36/96, 20/97 – ZDPra, 39/99 – ZMPUPR, 86/99 – odl. US, 98/99 – ZZdrS in 56/02 – ZSPJS) pa jih je uvrstil v posamezne tarifne skupine in znotraj tega v plačne razrede, ki so bili izenačeni s količnikom. 8. člen je določal: *"Količniki za določitev osnovne plače delovnih mest višjih upravnih delavcev v republiški upravi, višjih strokovnih sodelavcev v pravosodnih organih, tajnikov pravosodnih organov in drugih delavcev, ki so po statusu izenačeni z višjimi upravnimi delavci v republiški upravi, so od 4,20 do 6,80, višjih upravnih delavcev v občinski upravi pa od 4,00 do 4,70."* (zgodovinska razlaga).

Prevedbo v uslužbenški sistem je določil ZJU v prehodnih določbah, in istočasno v 196. členu izrecno določil: *"(1) Glede pravic in obveznosti, ki jih predpisi določajo za višje upravne delavce, se za višje upravne delavce štejejo uradniki v nazivih prve do šeste stopnje. (2) Uradniki v drugih nazivih se štejejo za upravne delavce."*

Z uveljavitvijo ZJU je prišlo do sprememb uslužbenskega sistema, saj je bila uvedena sistemska delitev javnih uslužbencev na uradnike in strokovno-tehnične delavce (23. člen), pri čemer so posamezna določila, ki veljajo le za uradnike (obveznost javnega natečaja, imenovanje v naziv, konflikt interesov...) sledila namenu oz cilju zakona (npr. javni natečaj kot izpeljava ustavne določbe dostopa do "upravne službe", konflikt interesov – cilj preprečevanje korupcije in zlorabe položaja in podobno), "sicer pa je iz zakona razvidno, da zakonodajalec ni želel pretirano poudarjati razlikovanja med tema dvema kategorijama"².

Ministrstvo za javno upravo je glede posameznih pravic strokovno-tehničnih delavcev, ki so vezane na zahtevnost dela, kot je ovrednotena z uvrstitvijo delovnega mesta v plačnem sistemu, že zavzelo stališče, da se v primeru, ko je kriterij za neko pravico le zahtevnost delovnega mesta (in ni razlogov za utemeljeno razlikovanje med uradniškim in strokovno-tehničnim delovnim mestom), odloča o tej pravici enako za uradnike in strokovno-tehnične delavce.

Zaradi navedenega je stališče Ministrstva za javno upravo, da se kriterij zahtevnosti delovnega mesta iz 36. člena ZDDO uporablja za vsa delovna mesta, kjer je izhodiščni plačni razred najmanj 33 in so uvrščeni najmanj v tarifni razred VII/I.

S spoštovanjem,

po pooblastilu ministra
Štefka Korade Purg
višja sekretarka

² Pirnat Rajko, Komentar zakonov s področja uprave, 2004, Inštitut za javno upravo pri PF v Ljubljani, Ljubljana, 2004 – komentar k 23. členu ZJU